

Europeiska
unionens råd

Luxemburg den 19 juni 2017
(OR. en)

10197/17

MOG 42
CFSP/PESC 514
IRAQ 5

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	19 juni 2017
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	10196/17 MOG 41 CFSP/PESC 513 IRAQ 4
Ärende:	Rådets slutsatser om Irak – Rådets slutsatser (19 juni 2017)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Irak, som antogs av rådet vid dess 3551:a möte den 19 juni 2017.

RÅDETS SLUTSATSER OM IRAK**Utrikesrådets möte den 19 juni 2017**

1. EU lovordar starkt den irakiska regeringen under ledning av premiärminister Haydar al-Abadi och de irakiska säkerhetsstyrkorna för de betydande framsteg som de har gjort i den militära kampanjen mot Daish under de senaste månaderna. Dessa framsteg kulminerade i att de flesta distrikten i staden Mosul befriades – av största vikt för tillbakadrivandet av Daish i Irak. EU betonar det stöd den globala koalitionen har bidragit med till Iraks regering i kampanjen mot Daish och står fast vid sitt åtagande för den globala koalitionen övergripande engagemang, inbegripet i kampen mot våldsbejakande extremism och terrorism i enlighet med internationell rätt. EU är medvetet om de uppooffringar som det irakiska folket har gjort i kampanjen för att besegra Daish. EU välkomnar den irakiska regeringens insatser för att skydda civila under den militära kampanjen och uppmanar de irakiska säkerhetsstyrkorna att fortsätta att sätta skyddet av civila i centrum för den militära kampanjen i hela Irak. EU fördömer i skarpast möjliga ordalag Daishs fortsatta brutalitet och uppenbara kränkningar av de mänskliga rättigheterna och internationell humanitär rätt, inklusive urskillningslösa anfall, dödande och konfliktrelaterat sexuellt våld. EU är också djupt oroat över påståendena om att de irakiska styrkorna har gjort sig skyldiga till brott mot och kränkningar av de mänskliga rättigheterna. EU välkomnar Iraks federala regerings och Kurdistans regionala regerings åtagande att snarast utreda alla påståenden och uppmanar dem att ställa de ansvariga till svars i en öppen process.

2. I detta kritiska skede i Iraks historia bekräftar EU sitt orubbliga stöd för Iraks enhet, suveränitet och territoriella integritet och sitt starka och aktiva engagemang för att bevara det irakiska samhällets multietniska, multireligiösa och multikonfessionella karaktär, inbegripet skyddet av landets minoritetsgrupper. För att uppnå målet att bygga upp en samsyn om landets framtid måste irakierna nu inleda en inkluderande försoningsprocess på både nationell och lokal nivå. EU välkomnar de irakiska politiska ledarnas insatser för att främja politisk reform och försoning och uppmanar alla parter att fortsätta framstegen mot nationell försoning i en anda av ömsesidig förståelse och kompromissvilja. Det internationella samfundets fortsatta och långsiktiga stöd i detta avseende är av avgörande betydelse. Utbildning som främjar öppenhet för mångfald bör också uppmuntras.
3. EU anser att det irakiska folkets allmänna intresse är bäst betjänt av dialog och samarbete, att ensidiga åtgärder måste undvikas, och att alla olösta frågor måste lösas genom samförstånd på grundval av en fullständig tillämpning av bestämmelserna i den irakiska konstitutionen. EU uppmanar Iraks federala regering och Kurdistans regionala regering att bygga vidare på det framgångsrika samarbetet i säkerhetsfrågor i kampanjen för att befria Mosul och att föra en konstruktiv dialog om alla frågor över hela det politiska och ekonomiska spektrumet, inbegripet om de omtvistade inre gränserna. EU uppmanar också alla partier i irakiska Kurdistan att söka samsyn och återupprätta fungerande demokratiska institutioner, bland annat genom att hålla regionala val.
4. EU anser att det är ytterst viktigt att den irakiska regeringen gör påtagliga framsteg med politiska reformer, så att fullständig nationell försoning kan uppnås på grundval av rättvisa och ansvarighet, principerna för en fungerande demokrati, rättsstatsprincipen, respekt för de mänskliga rättigheterna och ett genuint deltagande från det civila samhällets sida. EU efterlyser ett snabbt genomförande av Iraks nationella handlingsplan om kvinnor, fred och säkerhet. EU välkomnar och stöder den irakiska regeringens reformansträngningar och uppmanar alla ledande irakiska politiker att prioritera det nationella intresset och stödja regeringen i dess insatser för reform, försoning och stabilisering, inbegripet under tiden fram till parlaments- och regionalvalen nästa år, som bör anordnas på ett transparent sätt och uppfylla demokratiska normer. I alla förfaranden måste kvinnors, ungdomars och minoriteters delaktighet säkerställas.

5. EU uttrycker också sin starka oro över den humanitära situationen och erkänner de betydande insatser som alla irakiska myndigheter, Förenta nationerna och andra internationella partner har gjort för att ge humanitär hjälp och humanitärt bistånd till fördrivna personer och andra som drabbats av konflikten. EU upprepar vikten av att parterna i konflikten säkerställer skyddet av civila och respekterar internationell rätt, inbegripet internationell humanitär rätt och människorättslagstiftning, både under och, i tillämpliga fall, efter fientligheterna. EU betonar också det akuta behovet av att sörja för ett säkert och obehindrat tillträde för humanitärt bistånd i alla områden, skydd för civila som flyr fientligheterna, livräddande akutvård och evakuering av krigsskadade samt ett obehindrat återvändande av internflyktingar så snart det är säkert för dem att återvända till sina hem. Det behövs ett ökat stöd för att bemöta de särskilda behoven hos personer som har överlevt sexuellt och könsrelaterat våld och konfliktrelaterat sexuellt våld. Det är mycket viktigt att alla irakiska myndigheter ser till att förfarandena för säkerhetsscreening till fullo respekterar nationell och internationell rätt och att läger bevarar sin humanitära och civila natur. Mot bakgrund av det aktuella finansieringsunderskottet i FN:s åtgärdsplan för humanitärt bistånd betonar EU att hela det internationella samfundet snarast möjligt bör öka sitt humanitära bistånd med beaktande av behoven i hela Irak. EU och dess medlemsstater har varit ledande i den internationella humanitära insatsen och kommer att fortsätta att visa solidaritet med det irakiska folket genom att tillhandahålla humanitärt bistånd till de mest behövande i enlighet med humanitära principer.

6. För att säkerställa långsiktig stabilitet i Irak anser EU att det är nödvändigt för den irakiska regeringen och de politiska ledarna att föreslå och stödja en process för övergångsrättvisa. Detta måste inbegripa åtgärder för att ställa Daish inför rätta och säkerställa ansvarighet för brott mot och kränkningar av de mänskliga rättigheterna, inbegripet krigsförbrytelser, brott mot mänskligheten och folkmord samt handlingar mot personer som tillhör minoriteter. Bevis som rör dessa brott måste bevaras och kränkningarna måste dokumenteras. EU och dess medlemsstater är beredda att stödja den irakiska regeringen i denna process. I detta sammanhang bör man fortsätta att ägna särskild uppmärksamhet åt frågan om utländska terroriststridande, särskilt återvändande stridande. Samarbete och informationsutbyte med lämpliga berörda aktörer, i överensstämmelse med lagen och genom lämpliga kanaler, är av avgörande betydelse. EU uppmanar Irak att ansluta sig till Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen. EU uppmanar också de irakiska myndigheterna att garantera en transparent process för rättsliga anspråk, genom vilken egendom som har förlorats kan återlämnas till de rättmätiga ägarna. EU betonar dessutom vikten av att genomföra program för demobilisering, återanpassning och utbildning av barn som har rekryterats av väpnade grupper och konstaterar att barn alltid är offer som behöver institutionellt, socialt och samhälleligt stöd. EU motsätter sig dödsstraffets tillämpning under alla förhållanden. EU uppmanar Iraks federala regering att införa ett moratorium för avrättningar och uppmanar också Kurdistans regionala regering att återinföra ett moratorium, med det yttersta målet att avskaffa dödsstraffet.
7. EU välkomnar den irakiska regeringens ansträngningar för att uppfylla kraven i landets stand-by-avtal med IMF. EU understryker att det finns ett akut behov av finansiella och ekonomiska reformer för att Irak ska kunna gå i riktning mot ekonomisk återhämtning, återuppbyggnad och hållbar ekonomisk och social utveckling. EU är berett att fortsätta att bidra till Iraks insatser för ekonomisk förnyelse och stöder aktivt de irakiska myndigheterna i deras arbete för att förbättra de offentliga tjänsterna, stärka en inkluderande samhällsstyrning, bekämpa korruption och säkerställa lika rättigheter för alla irakier oavsett etniskt ursprung, kön, religion eller övertygelse, i linje med den irakiska konstitutionen. EU uppmanar de irakiska myndigheterna att påskynda de finansiella och ekonomiska reformerna. EU är berett att i nära samordning med IMF och Världsbanken stödja Irak i genomförandet av de reformer som behövs för att stärka och diversifiera ekonomin, vilket kommer att leda till bättre möjligheter att skapa arbetstillfällen, också för ungdomar, främja återvändandet av fördrivna personer och bidra till stabiliseringen av lokalsamhällen genom att öka deras motståndskraft. EU välkomnar de insatser som har gjorts av EIB och Irak för att slutföra förhandlingarna om ett ramavtal som ska underlätta långfristigt lånestöd till Irak. EU stöder fortfarande starkt Unamis mandat.

8. EU understryker vikten av säkerhet och rättsstatlighet för stabiliteten i de befriade områdena och i hela landet. Det är väsentligt att säkerhetsorganen förbättrar sina relationer till civilbefolkningen. I detta syfte tillhandahåller EU och dess medlemsstater redan stöd till Irak inom säkerhetssektorn, bland annat genom polisutbildning och stöd till strukturer för terrorismbekämpning och underrättelseorgan, och dessutom tillhandahåller några medlemsstater militär utbildning på bilateral basis. EU kommer att eftersträva samstämmighet med andra internationella partner för att bättre kunna tillgodose de irakiska myndigheternas behov. Som svar på begäran från de irakiska myndigheterna överväger EU för närvarande utstationering av en EU-grupp för råd och stöd till reformen av säkerhetssektorn för att stödja reformansträngningarna i samarbete och samstämmighet med andra internationella partner.
9. Hittills har 1,8 miljoner internflyktingar återvänt till befriade områden. EU välkomnar denna betydelsefulla vinning. EU anser att stabiliseringen av de befriade områdena och ett säkert, medvetet, frivilligt och icke-diskriminerande återvändande för internflyktingar och flyktingar, i överensstämmelse med normerna för internationellt skydd är av avgörande betydelse för Iraks stabilitet på lång sikt. Insatserna för stabilisering måste ledas av Irak, men stöddas av och samordnas med det internationella samfundet, inklusive FN. Följaktligen uppmanar EU den irakiska regeringen att genom dialog med alla berörda aktörer och med fullständigt hänsynstagande till de berörda samhällsgruppernas intressen, inklusive minoriteter som yazidier, kristna och turkmener, säkerställa faktisk säkerhet, inkluderande samhällsstyrning och tillhandahållande av grundläggande tjänster i de befriade områdena, för att göra det möjligt för internflyktingarna att återvända till sina hem och för att effektivt motverka försök till demografisk manipulation. Dessa åtgärder kommer att komplettera de pågående strävandena att återställa grundläggande tjänster och försörjningsmöjligheter, även genom UNDP:s fonder för stabilisering. Framgångsrika insatser på detta område kommer att göra det möjligt för irakier att återvända till sina hem och stanna kvar där, vilket kommer att minska de påfrestningar förflyttningar medför för grannländerna. EU uppmanar Iraks regering att samarbeta ytterligare när det gäller möjliggörande av ett värdigt, säkert och ordnat återvändande till hemlandet för irakiska medborgare, i överensstämmelse med internationell rätt, inbegripet människorättslagstiftning, och Iraks åtaganden enligt partnerskaps- och samarbetsavtalet. Rådet uppmanar också kommissionen och den höga representanten att gå vidare med de pågående diskussionerna med Iraks federala regering om migration; diskussionerna bör omfatta alla aspekter i en gemensam strävan som gynnar båda parter.

10. EU och dess medlemsstater hör till de största givarna inom stabiliseringsprocessen och är beredda att öka sitt stöd. EU medverkar aktivt i samordningen av den globala koalitionens stabiliseringsinsatser, även som tematisk samordnare för minskning av riskerna med sprängladdningar.
11. EU välkomnar att Irak nyligen tagit diplomatiska kontakter med grannländerna. EU uppmanar enträget alla länder i regionen att stötta dessa strävanden, att stödja Iraks enhet, suveränitet och territoriella integritet samt att spela en konstruktiv roll för att stödja stabilitet och försoning i Irak och i den omgivande regionen. EU understryker vikten av ett förbättrat regionalt ekonomiskt samarbete för Iraks och dess grannländers välbefinnande.
12. I enlighet med den regionala strategin för Syrien och Irak och med anledning av hotet från Daish förblir EU fast beslutet att stödja Irak vid återhämtningen från den nuvarande krisen, framför allt genom genomförande av partnerskaps- och samarbetsavtalet med Irak när det väl ratificerats fullt ut, inklusive samarbete beträffande demokrati och mänskliga rättigheter, handel, investeringar och alla aspekter av migration.
13. På grundval av dessa slutsatser uppmanar rådet den höga representanten och Europeiska kommissionen att vid lämplig tidpunkt lägga fram punkter för en EU-strategi för engagemanget i Irak.